

Ragfijn combinatiespel

Een fysiotherapeut die na verwijzing door een huisarts deze dokter erop attendeert dat de cliënt behalve lichamelijke klachten mogelijk ook psychische problemen heeft. Een apotheker die op verzoek van de huisarts meedenkt over de beste medicatie voor een patiënt. Dergelijke een-tweetjes tussen eerstelijnszorgverleners zijn staande praktijk binnen de drie gezondheidscentra in Hoofddorp-West.

“Wij stemmen veel zorg af met elkaar, wat logisch is. Toch gebeurt dit elders lang niet altijd, bijvoorbeeld omdat regelgeving of financiering afstemming in de weg staat.” Dat zegt Marijke 't Hart. Zij vormt de Raad van Bestuur en is directeur van Stichting Gezondheidscentra Haarlemmermeer. Deze behelst drie eerstelijnsgezondheidscentra in Hoofddorp-Overbos, Drie Meren en Floriande en bedient 21.000 inwoners.

Inspanningstest

't Hart geeft een voorbeeld van 'een logische vorm van zorg' die wordt gerealiseerd door de stichting. “Stel, een patiënt met longklachten komt voor controle in de huisartsenpraktijk bij de praktijkondersteuner. Het is nuttig om dan al te weten hoe de conditie van de

patiënt is, zodat de praktijkondersteuner deze informatie direct kan meenemen in het advies tijdens het consult. Daarom vragen wij de patiënt vóór het consult een inspanningstest bij een fysiotherapeut te doen. De test geeft de patiënt inzicht in zijn conditie. De praktijkondersteuner kan de patiënt op basis van de uitslag bijvoorbeeld aanraden meer te bewegen en heeft de mogelijkheid een passend beweegprogramma aan te bieden. Het komt voor dat mensen niet zijn verzekerd voor fysiotherapeutische

“Je wilt bijvoorbeeld voorkomen dat huisarts en apotheker verschillend handelen op het vlak van medicatie”, vertelt 't Hart. “Daarom organiseren de huisartsen en apothekers jaarlijks een aantal keren een farmacotherapeutisch overleg, waarin het beleid over bepaalde medicatie bij bepaalde ziektebeelden wordt afgestemd. Daarnaast vindt veel ad-hoc overleg plaats. Als een apotheker bijvoorbeeld merkt dat een patiënt vaak zijn medicatie niet komt ophalen, geeft hij een seintje aan de huisarts, die

iets wat logisch klinkt, wordt vanwege de moeilijke uitvoerbaarheid vaak niet in de praktijk gebracht

Een eenduidig advies voor mensen die met meer zorgverleners te maken hebben, dat is het uitgangspunt van de Stichting Gezondheidscentra Haarlemmermeer, vertelt Marijke 't Hart.

zorg en daarom besluiten geen inspanningstest te doen. Onze oplossing: voor deze groep bekostigen we de test uit onze GEZ-module, de geïntegreerde eerstelijnszorg-module. Dit begon vorig jaar projectmatig en behoort nu structureel tot ons aanbod. Zó groot vinden wij de meerwaarde van de inspanningstest.”

Eenduidig advies

Als een patiënt te maken heeft met meer dan één zorgverlener, is het belangrijk dat hij eenduidig advies krijgt. Dat is een essentieel uitgangspunt bij Stichting Gezondheidscentra Haarlemmermeer, waar huisartsen, apothekers en fysiotherapeuten in dienst zijn en andere zorgverleners, zoals diëtisten, verloskundigen en maatschappelijk werkers, een ruimte huren.

hierop actie kan ondernemen. Ze weten elkaar ook vlot te bereiken om te bespreken of een bepaald geneesmiddel wel of niet aanslaat bij een patiënt. Het is logisch en in het belang van de patiënt dat de zorgverleners zo goed samenwerken. Maar dat wij het werkelijk zo hebben georganiseerd in de praktijk, is zoals gezegd nog niet altijd logisch in ons land.”

Huisarts en fysiotherapeut

“Sinds de oprichting in 1983 van het eerste gezondheidscentrum in Hoofddorp-West is de filosofie dat de patiënt terecht kan bij één zorgloket”, vervolgt 't Hart. “Zelf ben ik hier 25 jaar in dienst. Zolang ik me kan heugen, werken bijvoorbeeld de huisartsen en fysiotherapeuten nauw samen.”

Een patiënt met longklachten doet voor het consult bij huisarts of praktijkondersteuner een inspanningstest bij de fysiotherapeut.

kunnen dubbele handelingen worden voorkomen. 't Hart: "Zowel de apotheker als praktijkondersteuner is in staat aan patiënten met een longziekten instructies te geven over inhalatietechniek. Dat is dubbel werk. Daarom hebben wij een gezamenlijke instructieavond georganiseerd, zodat alle betrokken zorgverleners weten hoe de inhalatietechniek geïnstrueerd wordt. Nu is afgesproken dat de apothekersassistenten de instructie geven en dat zij de praktijkondersteuners informeren als zij dit gedaan hebben."

Onder één dak

Hoe komt ragfijn combinatiespel tussen eerstelijnszorgverleners tot stand? Marijke 't Hart: "Het is ten eerste een voordeel als je werkzaam bent onder

Ze concretiseert: "Soms verwijst de huisarts een patiënt naar de huisarts en soms verwijst een fysiotherapeut een patiënt naar de huisarts. In beide gevallen kunnen vragen of nieuwe inzichten rijzen. Denk aan de patiënt met rugpijn die door de huisarts is verwezen voor onderzoek naar de rug, maar bij wie de fysiotherapeut denkt dat de problemen voortkomen uit een verkeerde manier van lopen. Of de patiënt van wie de fysiotherapeut vermoedt dat er misschien ook psychische problematiek in het spel is. Dan is het belangrijk dat de fysiotherapeut de huisarts snel en gemakkelijk weet te vinden voor overleg. Andersom kan het voorkomen dat de huisarts bijvoorbeeld een patiënt met schouderklachten heeft en laagdrempelig aan de fysiotherapeut wil vragen of de patiënt het best kan worden verwezen naar de fysiotherapeut of naar een orthopeed."

Overgewicht

Van recente datum is de samenwerking tussen kinderfysiotherapeuten en praktijkondersteuners voor de geestelijke

Wandelvereniging en bridgeclub

De patiënt is niet alleen gebaat bij samenwerking tussen eerstelijnszorgverleners, maar ook bij nauwe contacten van professionals met andere partijen in de wijk. Marijke 't Hart: "Denk onder meer aan de plaatselijke wandelvereniging en bridgeclub. Onze praktijkondersteuner weet bijvoorbeeld vlot sport- of beweegaanbieders te vinden, met als doel patiënten zo snel mogelijk uit de zorg te krijgen."

gezondheidszorg (GGZ). 't Hart: "Die is opgezet met het oog op kinderen met overgewicht en bewegingsarmoede. De kinderfysiotherapeut legt zich toe op sport en beweging, de praktijkondersteuner GGZ geeft voorlichting over leefstijl. Overgewicht kan verband houden met GGZ-problematiek. Misschien eet een kind wel te veel omdat het een laag zelfbeeld heeft. Gezond eten en sport en beweging kunnen eraan bijdragen dat iemand zich goed voelt en meer zelfvertrouwen krijgt. De ouders worden nadrukkelijk ook betrokken bij deze voorlichting."

Intensief samenspel impliceert ook afspraken over goede taakverdeling. Zo

hetzelfde dak. Dan loop je gemakkelijk bij de ander binnen voor advies, bijvoorbeeld terwijl de patiënt nog in jouw spreekkamer zit. Maar ook als je niet een gebouw deelt, zijn er mogelijkheden tot samenwerking tussen verschillende disciplines. Sommige zorgverzekeraars zijn bereid nieuwe initiatieven te bekostigen en de ROS kan ook vaak ondersteunen." <<

Tekst: Gerben Stolk

Foto's: GC Haarlemmermeer